

Til lovforslag nr. L 151. Betænkning afgivet af arbejdsmarkedsudvalget den 8. april 1987

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

(Forlænget dagpengeret)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til arbejdsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Nogle af udvalgets spørgsmål og ministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlig og skriftlig henvendelse fra Den Forebyggende Børneforsorgs Arbejdsløshedskasse.

Der er af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Arbejdsministeren har i svaret på spørgsmål 12 og 14 redegjort for udviklingen i reglerne om forlængelse af arbejdstilbud siden 1981, og det fremgår heraf, at alle arbejdstilbudsmottagere får tilbud om arbejde i mindst 4 uger ud over, hvad der er nødvendigt for fortsat dagpengeret på normal sats.

Der er ikke i forbindelse med lov om uddannelses- og iværksætterydelse sket ændringer i kommunernes muligheder for at yde supplerende beskæftigelse ud over reglerne i arbejdstilbudsloven.

Udvalget har taget arbejdsministerens oplysninger til efterretning.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Venstresocialisternes medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til

vedtagelse med det af et mindretal stillede ændringsforslag.

Ændringsforslaget tager højde for, at ingen langtidsledige kan få forlængede dagpenge (70 pct. og 55 pct.) før efter en revision af arbejdstilbudsloven, som skal finde sted i indeværende folketingsår.

Hovedårsagen til, at medlemmer ikke har opnået det fornødne antal timer i jobtilbudsperioden for at opnå ret til dagpenge, kan findes i, at regeringen har nedsat jobtilbudsperioden fra 9 til 7 måneder. Der ved har nogle medlemmer på grund af sygdom, ferie m.v. ikke opnået en fornyet ret til dagpenge, idet det samtidig må konstateres, at de regler om forlængelse af jobtilbudet, regeringen har gennemført, har vist sig ikke at være tilstrækkelige til at løse problemerne.

Mindretallet finder det uacceptabelt, at tilfældigheder i hverdagen skal ødelægge eksistensgrundlaget for disse personer, og finder ændringsforslaget rimeligt på baggrund af den korte tid, der er tilbage, før loven skal revideres, hvor alle principper skal til genforhandling i Folketinget.

Et *andet mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Mindretallet skal ikke undlade at gøre opmærksom på, at Socialistisk Folkeparti er imod loven om graduerede dagpenge og ønsker denne lov helt afskaffet.

Dette lovforslag er blot udtryk for en mindre forbedring for en gruppe, hvilket mindre-

tallet naturligvis støtter. Mindretallet ønsker med ændringsforslaget at udvide denne gruppe og anser det for helt urimeligt, at ikke alle sikres mod graduerede dagpenge, indtil loven om uddannelsesstilbud er blevet revideret på en sådan måde, at uddannelsesmulighederne for arbejdsløse reelt forbedres, således at de arbejdsløse får forbedret deres mulighed for at få arbejde og derved kan undgå dagpenge-systemet.

Et *tredje mindretal* (Venstresocialisternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Mindretallet mener principielt, at loven om uddannelsesstilbud skal laves om, så sammenkædningen med nedsatte dagpenge fjernes, samtidig med at retten til flere jobtilbud genindføres. I sin nuværende form er loven især kvindefjendsk og fjendsk over for de grupper på arbejdsmarkedet, som har den dårligste uddannelsesbaggrund og dårlige skoleerfaringer. Jobtilbudene har aldrig været Venstresocialisternes livret. Men i erkendelse af, at der ikke her og nu kan skabes politisk flertal for at afskaffe 26-ugers reglen, ser Venstresocialisterne jobtilbudene som en måde at bevare arbejdsløse i A-kassesystemet med dagpengeret på, samtidig med at jobtilbudene kan give arbejds erfaringer.

Mindretallet kan stemme for regeringens forslag om, at overgangspersoner ikke skal kunne komme på nedsatte dagpenge, før der er taget stilling til en revision af loven, selv

om lovforslaget forekommer mangelfuldt, idet mindretallet ikke ønsker, at nogen overhovedet skal komme på nedsatte dagpenge, hvilket fremgår af det stillede ændringsforslag.

Mindretallet mener i øvrigt, at de gældende forlængelsesregler for personer i jobtilbud er alt for stramme. Et 7-måneders offentligt arbejdstilbud med kun 4 uger at løbe på kan – i tilfælde af skæve helligdage, børns sygdom, korterevarende sygdom, en forud planlagt familieferie – alt for let føre til for få timer i jobtilbudet.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (S, SF og VS):

Til § 1

I den foreslåede § 117 udgår ordene »har afsluttet sidste arbejdstilbud inden den 1. juli 1985, og som efter at have modtaget uddannelsesyndelse eller iværksætterydelse efter § 9 i lov om arbejdstilbud til ledige ville være«, og i stedet indsættes: »er«.

Bemærkninger

Ændringsforslaget udvider lovforslagets moratorieordning, således at alle får udbetalt almindelige dagpenge indtil 1. januar 1988, uanset begrundelsen for, at de modtager eller står for at skulle modtage nedsatte dagpenge.

Bo Kristensen (KF) fmd. Henning Andersen (KF) Houe (KF) Jette Thomsen (KF)

Jens Peter Jensen (V) Tørnæs (V) Bollmann (CD) Kofod-Svendsen (KRF)

Jytte Andersen (S) Bakholt (S) Ole Vagn Christensen (S) Søren B. Jørgensen (S) nfmd.

Kaj Poulsen (S) Lilli Gyldenkilde (SF) Ole Henriksen (SF)

Elisabeth Bruun Olesen (VS) Estrup (RV)

Partiet FP havde ikke medlemmer i udvalget.

Nogle af udvalgets spørgsmål til arbejdsministeren og dennes besvarelse heraf

Spørgsmål 12:

»Har ministeren overvejet at ændre bekendtgørelsen om mulighederne for forlængelse af jobtilbud i en mindre restriktiv retning, således at mulighederne for forlængelse blev forbedret?«

Spørgsmål 14:

»Ministeren bedes skitsere forskellen mellem forlængelsesreglerne for jobtilbud før bekendtgørelsen af 6. juli 1984 og efter bekendtgørelsens ikrafttræden: hvad kunne forlængelse før, og hvad forlænger ikke mere? Samtidig ønskes ministerens vurdering af, om det er rimeligt, at en person i et 7-måneders offentligt jobtilbud kan risikere ikke at få timer nok i jobtilbudet, f.eks. på grund af skæve helligdage og en før jobtilbudet planlagt 3-ugers familieferie samt egen sygdom eller børns sygdom, hvor den pågældende tager fri for egen regning.«

Svar:

Arbejdsministeriet har indhentet en udtalelse fra Arbejdsdirektoratet, der bl.a. har oplyst følgende:

De gældende regler om forlængelse som følge af afbrydelser i arbejdstilbudsperioden indførtes ved Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 550 af 21. november 1983 om arbejdstilbud til ledige. Reglerne fandt anvendelse på alle, der var ansat i arbejdstilbud pr. 1. december 1983.

De umiddelbart herfor gældende regler om forlængelse, som fandt anvendelse på arbejdstilbud påbegyndt 1. november 1982 eller senere – bekendtgørelse nr. 70 af 18. februar 1983 – var de samme, med den forskel, at der ikke var mulighed for at forlænge ud over 4 uger ved længerevarende sygdom.

Med bekendtgørelse nr. 550 af 21. november 1983 blev dette ændret således, at der

forlænges fuldt ud for hele sygdomsfraværet ved dokumenteret sammenhængende sygdom ud over 4 uger. Dog fratrækkes forlængelsen med 4 uger, i det omfang dette fradrag ikke allerede er anvendt.

Bekendtgørelse nr. 431 af 20. august 1981, som trådte i kraft den 1. september 1981, foreskrev, at forlængelsen af arbejdstilbudsperioden skulle ske med den tid, som samtlige afbrydelser oversteg 6 uger med.

Med hensyn til afbrydelse på grund af sygdom gav kun sygdom ud over 5 sammenhængende uger adgang til forlængelse.

Ferie gav adgang til forlængelse, men med virkning fra 1. november 1982 med bekendtgørelse nr. 70 af 18. februar 1983 ændredes dette således, at kun tvungen ferie kunne forlænge arbejdstilbudsperioden.

De oprindelige regler om afbrydelse i arbejdstilbudet – Arbejdsdirektoratets cirkulære af 16. maj 1980 – indeholdt bestemmelser om, at afbrydelsen, f.eks. for sygdom, skulle ligge ud over 3 uger for at give adgang til forlængelse.

Med hensyn til spørgsmålet, om det findes rimeligt, at en person kan risikere ikke at få timer nok i arbejdstilbudet (nu 1.014 timer for fuldtidsforsikrede), f.eks. på grund af de i spørgsmålet nævnte grunde, skal direktoratet oplyse, at alle arbejdstilbudsmottagere i henhold til bekendtgørelsen får tilbud om arbejde i mindst 4 uger ud over, hvad tilknytningen til arbejdsmarkedet nødvendiggør, samt at arbejdsformidlingskontorerne og arbejdsløshedskasserne, hvis spørgsmålet om ferie berøres, vil gøre den langtidslidende opmærksom på, at afholdelse af ferie i arbejdstilbudsperioden og et eventuelt yderligere sygdomsfravær kan medføre, at der ikke i arbejdstilbudet opnås et tilstrækkeligt antal timer, specielt i 7-måneders arbejdstilbud hos offentlige arbejdsgivere.

I konkrete sager, hvor der ansøgte om dispensation fra forlængelsesreglerne, da an-

søgeren var ansat som arbejdstilbudsmodtager i den periode, hvor det ikke var muligt at forlænge ud over 4 uger ved længerevarende sygdom, har ministeriet givet tilladelse til anvendelse af de ændrede forlængelsesregler i henhold til bekendtgørelse nr. 550 af 21. november 1983.

I nogle tilfælde har ministeriet ligeledes dispenseret ud fra en konkret vurdering, eksempelvis hvor der har været tale om læn-

gerevarende fravær på grund af en arbejdsskade.

Arbejdsministeriet kan henholde sig til direktoratets udtalelse og tilføje, at i forbindelse med de igangværende overvejelser om revision af ordningerne med uddannelsesyndelse og iværksætterydelse vil det samtidig blive vurderet, om der er behov for justering af bestemmelserne om forlængelse af arbejdstilbud.